

o. s. v. pr. Td. Hartkorn, og meget længer endnu vil det vare, inden man kommer op til de 18 Kr. Heraf vil det ærede Medlem se, at denne Beregning af 25 Millioner er ganske forkert, og saa glemmer det ærede Medlem helt, at han selv har været med til i Fjor at stemme for Loven, skønt den dog gav en Lettelse af 8½ Kr. pr. Td. Hartkorn og gav disse slemme Proprietærer 10—11 Mill. Kr. uagtet den Hartkornsudjævning, vi fik i 1850. Hvis vi tør tro det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), har det ærede Medlem for Københavns Amts 5te Valgkreds stemt derfor med Glæde. Ganske vist sagde det ærede Medlem selv, at det var uden Begejstring, men det er jo vanskeligt at rime den Slags Ting sammen. Jeg antager, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds som Ordfører for sit Parti ogsaa ved, med hvilke Følelser det stemmer for hans Forslag.

Saa siger det ærede Medlem, at det er ganske forskrækkeligt, at vi ville gaa til en Skatteoverføring uden samtidig paa Grund af denne Hartkornsudjævning af 1850 at forlange, at Godsejerne betale de Penge tilbage, som de fik den Gang. Det ærede Medlem synes at overse, at der her ikke er Tale om at lette Godsejernes Skatter til Staten, men derimod om en Lettelse i deres Udgifter til Kommunerne, dels Sognekommunerne dels Amtskommunerne, og at derfor det eneste Spørgsmaal, som her kommer i Betragtning, er det: er det rigtigt, retfærdigt og billigt, at Udgiften til de forskellige Sager, der sortere under Amterne, og som alle Amtskommuners Beboere nyde Gavn af, saa godt som udelukkende udredes med de ni Tiendedele af Hartkornet og med een Tiendedel — vel ikke direkte af Hartkornet — men af Sognekommunerne, inden for hvilke Hartkornet betaler den allerstørste Del? Det er det, det kommer an paa. Er det rigtigt, retfærdigt og billigt, at disse Udgifter betales af Hartkornet? Jeg paastaar, at det hverken er rigtigt, retfærdigt eller billigt, og det har aldrig været rigtigt, retfærdigt eller billigt, men efterhaanden som Forholdene have udviklet sig, er Uretfærdigheden og Ubilligheden bleven saa stor, at man kan forstaa baade Kravet om at faa Forandring deri og Ønsket saa vel fra den høje Regering som fra begge Rigsdagens Ting om at komme til en Forandring deri. Det ærede Medlem mente, at naar nu dette Lovforslag blev vedtaget, og Tiendeloven blev vedtagen, saa vilde der blive Konjunkturer i

Proprietærgaarde. Det ærede Medlem mente, at hvis man var sikker paa at faa dette Lovforslag ført igennem, kunde vi ikke gøre noget bedre end at opkøbe Proprietærgaarde. Det ærede Medlem sagde, at hvis jeg havde 10 Proprietærgaarde paa Haanden, vilde jeg blive meget rig. Ja, jeg har ingen Gaarde paa Haanden, hverken Bøndergaarde eller Proprietærgaarde eller Herregaarde. Jeg har ganske vist en Bondegaard, men jeg kalder ikke det at have den „paa Haanden“, thi dermed maa jo menes, at jeg i Løbet af en vis Tid skal afgøre, om jeg vil tage Gaarden eller ikke. Det var altsaa den Vej, det ærede Medlem anbefalede, man skulde gaa: Hvis man var sikker paa, at Lovforslaget blev til Lov, skulde man se at faa saa mange Proprietærgaarde som muligt paa Haanden, og, naar saa Lovforslaget var blevet til Lov, tage dem for at tjene uhyre mange Penge. Jeg er bange for, at den, der vilde gøre det Eksperiment, vilde, selv om Forslaget blev til Lov, vaagne op en Dag og til sin store Forskrækkelse opdage, at han var bleven en fattig Mand ved en saadan Transaktion — medmindre da han kunde være saa heldig at kunne faa Københavns Kommunalbestyrelse til at købe disse 10 Proprietærgaarde.

Det ærede Medlem sagde, at Fæstere og Forpagtere ikke fik nogen Glæde af, at deres Godsejere fik Nedsættelse i Hartkornsskatterne. Jo, det gøre de rigtignok. Det kan være, at der i enkelte Kontrakter findes særlige Bestemmelser derom, men bortset fra saadanne rene Undtagelsestilfælde, som maaske tilmed slet ikke eksistere, faar Fæstere og Forpagtere Krone for Krone og Øre for Øre pr. Tønde Hartkorn den samme Nedsættelse, som Godsherren faar; han faar Nedsættelsen paa deres Vegne. — Saa raillerede det ærede Medlem over, at jeg syntes at have været glad ved at paavise en Skattelettelse af 75 Øre i København. Nej, det ærede Medlem har misforstaaet mig. Det, jeg var tilfreds med gennem denne Paavisning af Lovens Virkning paa den københavnske Indkomstskat, var, at jeg derved kunde paavise, hvor i Bund og Grund urimeligt det var, naar det ærede Medlem havde talt om, at vi vilde klippe de smaa og Middelstanden, vilde føre dem til Klippebænken, saa Blodet kom til at flyde paa dem. — Det ærede Medlem sagde, at jeg i mit første Foredrag forrige Tirsdag havde sagt, at Hartkornsskatten var i Stigning, hvilket var rent forkert. Jeg tør nu fastholde, at Hartkornsskatterne i og for sig